

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în interesele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2019, în cauza penală în privința lui,

Boico Alexandr x, născut la x, originar din r-nul x.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 04.02.2019 – 16.04.2019

instanța de apel: 17.05.2019 – 03.07.2019

instanța de recurs: 16.09.2019 – 11.03.2020

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 16 aprilie 2019, Boico Alexandr a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 (una sută șaizeci lei).

A fost respinsă cererea procurorului privind încasarea de la Alexandr Boico în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 2821 (două mii opt sute douăzeci și unu) lei, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat, că la 28 octombrie 2018 aproximativ la ora 02.45, Boico Alexandr, după ce a consumat băuturi alcoolice, nedispunând de permis de conducere,

neposedând dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul, încălcând prevederile pct.14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009, care prevede că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, a urcat la ghidonul motociclete de model "x x și în timp ce se deplasa pe drumul local din sat. Vălcineț, r-nul Ocnița, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră, efectuând virare la stânga pentru a ocoli obstacolul de pe partea carosabilă, nu a menținut în timpul depășirii un interval lateral suficient în raport cu pietonii pe care îi ocolea și ca rezultat l-a tamponat pe pietonul Mihail Babin, răsturnându-se în șanț, provocându-i conform raportului de constatare nr. x din 13 noiembrie 2018 plagă contuză la cap, comoție cerebrală, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate "accident rutier", calificată ca vătămare corporală ușoară cu dereglare a sănătății de scurtă durată. Iar, potrivit raportului de constatare nr.xdin 08 noiembrie 2018, la Boico Alexandr s-a depistat echimoză și plagă la față, fractura osului metacarpian 2 a mâinii stângi care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil și prin lovire accident rutier și se califică ca vătămare corporală medie a sănătății de lungă durată.

După comiterea accidentului, Boico Alexandr fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, în conformitate cu art.11 lit. j) a Regulamentului circulației rutiere aprobat prin HG nr.357 din 13 mai 2009, pct.5), 6) Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin HG nr.296 din 16 aprilie 2009, colaboratorii poliției i-au cerut să treacă procedura de testare în vederea constatării alcoolemiei, examinarea medicală în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

Conform raportului de constatare nr.x din 15 noiembrie 2018 a CML pe lângă MS al RM în proba de sânge prezentată pe numele cet. Boico Alexandr, s-a depistat alcool etilic în cantitate de 2,69%, echivalent a 2,69 g/l, ce constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Prima instanța a pronunțat sentința în cauză în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală.

3. Sentința în cauză, în termenii legali a fost atacată cu apel de către adjunctul procurorului-șef al Procuraturii raionului Ocnița, Sîrbu Valentin, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătoriei Edineț Sediul Ocnița din 16.04.2019, adoptarea unei noi hotărâri, prin care să se încaseze de la Boico Alexandr în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate în sumă de 2821 lei, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

3.1. În motivarea apelului procurorul a indicat, că:

- prima instanță corect a constatat în acțiunile inculpatului Boico Alexandr comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore, examinând cauza în ordinea dispozițiilor art.364¹ Cod de procedură penală.

- instanța a ignorat și prevederile art.227 Cod de procedură penală, care prevăd că cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal și ele cuprind sumele cheltuielilor plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali, cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală;

- consideră neîntemeiată și nemotivată soluția instanței în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor suportate în valoare de 2821 lei invocând dispozițiile art. 143 Cod de procedură penală. Or, cheltuielile suportate au fost în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și au fost suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal;

- prima instanță nu a luat în considerație prevederile art.229 Cod de procedură penală, care stipulează că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat, iar instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2019, a fost admis apelul adjunctului procurorului-șef al Procuraturii raionului Ocnița, casată parțial sentința, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încasat de la inculpatul Boico Alexandr în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1868 lei. În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar

toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Boico Alexandr în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal.

Prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile făcute de instanța de fond privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Instanța de apel a reținut, că materialele cauzei penale denotă faptul, că inculpatul printr-un înscris autentic a solicitat judecarea cauzei conform procedurii simplificate prevăzute de art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, declarând că recunoaște fapta de care este învinuit și este de acord ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale.

Fapta săvârșită de inculpat a fost confirmată în prima instanță prin probele administrate, cărora prima instanță le-a dat o apreciere obiectivă, iar la baza sentinței just au fost puse și probele scrise administrate pe caz și analizate de către instanța de fond.

Referitor la latura contestată, instanța de apel a indicat că prima instanță incorect a ajuns la concluzia privind respingerea ca fiind neîntemeiată a cererii procurorului privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată suportate pe cauză în legătură cu efectuarea acțiunilor procesual-penale.

Instanța de apel a constatat că, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatului Boico Alexandr a cheltuielilor judiciare, ce țin de efectuarea expertizelor, prima instanță nu a ținut cont de dispozițiile art.227 alin.(1), (2) pct.5), art.229 alin.(1), (2) și (3) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat, că pe cauză au fost suportate cheltuieli judiciare în mărime de 1868 lei, ce urmează a fi încasate din contul inculpatului Boico Alexandr din considerentele, că în legătură cu aceasta, au fost suportate cheltuieli în privința administrării probelor, sub incidența cărora intră sumele plătite pentru retribuția convenită experților..., or spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sânt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciara se desfășoară din

oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sânt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Stabilindu-se vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, acesteia îi revine obligația de a-i restitui statului toate cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea testării alcoolscopice și rapoartelor de constatare, inculpatul fiind de o vârstă tânără, apt de muncă, astfel încât, plata cheltuielilor judiciare nu va influența asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

Totodată, instanța de apel a indicat că solicitarea privind încasarea din contul inculpatului Boico Alexandr a cheltuielilor pentru lucrul efectuat de către ofițerul de urmărire penală de 16 ore, costul unei ore de lucru constituie 39,50 lei, în total 631,90 lei, lucrul procurorului - 306 lei și cheltuieli de cancelarie - 15 lei, a fost respinsă, deoarece aceasta nu cade sub incidența art.227 al.(2) Cod de procedură penală.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, prin care, indicând temeiul prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu menținerea fără a modificări a sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 16 aprilie 2019.

5.1 În motivarea recursului ordinar avocatul a invocat:

- cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea dovedirii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate prin numirea

inclusiv a constatărilor tehnico științifice, reprezintă cheltuieli judiciare care urmează a fi achitate din bugetul statului făcând trimitere la dispozițiile art. 100 alin. (2) Cod de procedură penală, art. 8 Cod de procedură penală, art. 2, 11 alin. 2 al Legii nr. 68 din 14.04.2016 și art. 6 par. 2 al Convenției;

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cadrul examinării cererii de apel;

- instanța de apel incorect a admis cererea procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Din cuprinsul recursului declarat se reține că partea apărării invocă ca temeiuri de drept pct. 6), din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume, că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Astfel, Colegiul penal lecturând temeiurile expuse în recurs prin prisma pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, constată că, temeiurile menționate nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414, 415, 417 alin.8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivelor pe care se întemeiază soluția pronunțată. Astfel, instanța de apel, la adoptarea soluției de casare parțială a sentinței, și dispunerea *încasării de la inculpatul Boico Alexandr în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1868 lei*, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Totodată, instanța de recurs consideră, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care această instanță le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cuprinzând argumente fundamentate în fapt și în drept, și că probele puse la baza deciziei nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor, în final generând *încasarea de la inculpatul Boico Alexandr în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1868 lei.*

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal menționează că, instanța de apel legal și întemeiat a pronunțat decizia, constatând corect necesitatea încasării cheltuielilor judiciare suportate în cadrul procesului

penal din contul inculpatului Boico Alexandr motivându-și soluția prin aceea că, *au fost suportate cheltuieli în privința administrării probelor, sub incidența cărora intră sumele plătite pentru retribuția cuvenită experților..., or spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sânt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sânt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.*

Totodată, este de menționat că, la etapa recursului ordinar instanța de recurs nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de apel.

Mai mult, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei probe prezentate și chestiunilor esențiale invocate în apel, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, lecturând contextul recursului declarat, Colegiul penal în ansamblul de alegeri desprinse din conținutul acestuia, constată că de fapt recurentul a făcut trimitere la conținutul temeiurilor pct. 6), din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă nu a adus nici o motivație raportată speței din care s-ar deduce încălcări ale instanței de apel, or decizia emisă ar fi afectată de erorile de drept prevăzute la pct. 6), din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (pct. 5.5 din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și

apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 1), 2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Pe lângă aceasta, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5.1 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că

hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în interesele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2019, în cauza penală în privința lui *Boico Alexandr xxxx* ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 18 mai 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda